

LAUSUNTOPOHJA, SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN 2050 EHDOTUSVAIHEEN 1 AINEISTO

Lausunnon antaja:

Suomen Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry
Pyhäjärvenkatu 5 B, 2 krs.
33200 TAMPERE

1. Yleiset huomiot

Suomen Luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry jättää Satakunnan maakuntakaavaehdotusta koskevan lausuntonsa tuuli- ja aurinkovoiman aluevarauksista niiltä osin kuin maakuntakaavaehdotus koskettaa Pirkanmaan piirin toiminta-alueelle kohdistuvia vaikutuksia Satakunnan ja Pirkanmaan maakuntien rajavyöhykkeellä.

Yhdistyksemme toiminta-alueeseen kuuluvien Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin alueelle sekä maakuntien rajalle osoitettu **Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoiman selvitysalue** sijoittuu Pohjois-Satakunnassa Natura 2000 -verkoston, maakunnallisesti ja ylimaakunnallisesti merkittävän ekologisen kokonaisuuden sekä useiden toisiinsa kytkeytyvien luonnon ydinalueiden välittömään läheisyyteen.

Häädetkeitaan Natura-alue muodostuu luonnonsuojelulain perusteella tiukasti suojellusta luonnonpuistosta, hyvin kehittyneestä allikkoisesta kermikeitaasta, suojelluista suoluontotyypeistä, luonnonmetsistä, ennallistetuista suoalueista sekä pinta- ja virtavesistöistä. Alueella on pitkä suojelu- ja tutkimushistoria, ja se muodostaa yhdessä Puurokeidas–Hannankeitaan ja Horjunkeitaan Natura-alueiden kanssa poikkeuksellisen ehyen ja laajan luonnon ydinaluekokonaisuuden.

Haitinkankaan aluevaraus sijoittuu lisäksi linnustollisesti arvokkaiden FINIBA- ja MAALI-alueiden läheisyyteen, Suomijärven Natura 2000 -SPA-alueen viereen sekä lintujen päämuuttoreittien tuntumaan. Alueella esiintyy useita uhanalaisia ja häiriöherkkiä lintulajeja, mukaan lukien petolintuja ja Pohjois-Suomelle tyyppilisiä lajeja.

Kaavaehdotuksen, siihen liittyvien Natura-arvioinnin tarveharkintojen sekä Ramboll Finland Oy:n laatiman Satakunnan maakuntakaavan 2050 alustavan ehdotuksen **yhteis- ja kokonaisvaikutusten arvioinnin** perusteella Haitinkankaan alueen vaikutuksia ei voida tarkastella yksittäisenä tai erillisenä maankäyttöratkaisuna. Kyse on useiden hankkeiden ja maankäyttömuotojen **yhteisvaikutuksista**, jotka kohdistuvat Natura-alueiden suojeluperusteisiin, ekologiseen verkostoon ja Pohjois-Satakunnan luonnon ydinalueisiin.

2. Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun lähtökohdat

Maakuntakaavan tavoitteena on yhdistää alueidenkäytön kehittäminen ekologiseen kestävyYTEEN. Natura 2000-verkoston osalta tämä edellyttää paitsi yksittäisten Natura-alueiden myös niiden **toiminnallisen kytkeytyneisyyden**, laajojen yhtenäisten elinympäristöjen säilymisen sekä suojeluperusteiden kannalta keskeisten alueiden turvaamista myös Natura-alueiden ulkopuolella.

Rambollin yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi osoittaa, että juuri Pohjois-Satakunnan alueella laajat ja yhtenäiset metsä- ja suoalueet muodostavat maakunnallisen ja ylimaakunnallisen ekologisen verkoston rungon, jota erityisesti tuulivoiman aluevaraukset pirstovat.

Tuulivoiman (tv-se) aluemerkinnyt ovat ylläpitäneet ja edistäneet hankesuunnittelua myös sellaisilla alueilla, jotka jo laadittujen taustaselvitysten, alueiden lähivaikutusalueiden luonteen ja maakunnan aikaisempien selvitysten perusteella on voitu arvioida alueiksi, joilla haitallisten vaikutusten syntyminen ei ole riittävässä määrin ehkäistävissä.

3. Satakunnan nykytilan kuvaus kaavaselostuksessa

Selvitysaluemerkintöjen (tv-se) oikeudellinen merkitys ja yhteisvaikutusten arvioinnin rajat

Maakuntakaavassa käytetty **tuuli- ja aurinkovoiman selvitysaluemerkintä (tv-se)** merkitsee, että alueen soveltuvuudesta ei ole ollut käytettävissä riittävää tietopohjaa varsinaisen aluevarauksen (tv-1) osoittamiseksi. Kaava-aineistossa todetaan nimenomaisesti, että selvitysaluemerkinnät ovat kaavaprosessin

aikaisia ja että niiden maankäyttö on tarkoitus ratkaista ennen kaavan hyväksymistä joko poistamalla merkinnät tai muuttamalla ne esimerkiksi tv-1-merkinnäksi.

Rambollin laatima yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi tuo esiin, että maakuntakaavaehdotuksen merkittävimmät kielteiset vaikutukset kohdistuvat luonnonympäristön pirstoutumiseen erityisesti metsä- ja suoalueilla, että Pohjois-Satakunnan laajat ja yhtenäiset luonnonympäristöt pirstoutuvat erityisesti tuulivoimahankkeiden seurauksena, ja että ekologisten yhteyksien viivamainen esittäminen kaavassa lisää riskiä niiden kaventumisesta ja laadullisesta heikkenemisestä.

Arvioinnissa korostetaan toistuvasti, että haitalliset vaikutukset syntyvät **nimenomaan useiden hankkeiden yhteisvaikutuksina**, eikä niitä voida arvioida luotettavasti yksittäisten hankkeiden erillisten YVA-selostusten perusteella. YVA-menettely on luonteeltaan hanke- ja teknispainotteinen eikä voi korvata maakuntakaavan vastuuta ratkaista alueidenkäytön suuret linjat ja ekologinen kestävyys.

Varovaisuusperiaatteen mukaisesti tilanteessa, jossa maakuntakaavan tasolla tunnistetaan merkittävien ja todennäköisten kielteisten vaikutusten riski, joita ei voida poissulkea tai ehkäistä kaavamääräyksin, ei selvitysaluumerkintää voida muuttaa varsinaiseksi tv-1-aluevaraukseksi. Tällöin ainoa alueidenkäyttölain mukainen ja asiantuntija-arvioihin johdonmukaisesti perustuva ratkaisu on selvitysalueen poistaminen maakuntakaavasta.

Se, että yksittäinen hanke on edennyt maakuntakaavavalmistelun aikana tai että kunta ajaa alueelle voimakkaasti tv-1-merkintää, ei voi syrjäyttää maakuntakaavan lakisääteisiä sisältövaatimuksia eikä Rambollin arvioissa tunnistettuja merkittäviä luontovaikutusten riskejä.

Kaavatyössä ja kaavan vaikutusten kokonaisarvioinnissa on tunnistettu muutamia erityisen merkittäviä luonnonsuojelu- ja Natura-alueita, joiden läheisyyteen sijoittuvat varausalueet tulisi poistaa kaavasta. Kaavatyön edistyessä riittävästä ohjaavuudesta on luovuttu ja ja johtopäätösten teko ollaan siirtämässä hankkearviointien varaan.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri kysyykin, miten Satakunnan maakunnan liitto on varmistumassa siitä, että alueidenkäyttölain 28 §:n mukaisten maakuntakaavan sisältövaatimusten täytyvät erityisesti Haitinkankaan tuulivoiman selvitysalueen osalta, kun sen haitalliset vaikutukset ovat kohdistumassa merkittäviin Natura-alueisiin, luonnonpuistoon, ekologiseen verkostoon, yhteyksien heikkenemiseen ja yhteisvaikutusten pirstomaaan ja useiden tuulivoimamaalueiden saartamaan elinympäristöön kunta- ja maakuntarajojen ylitse?

Huomautamme myös, että maakuntakaavassa ei ole tunnistettu suurikokoiselle ja uhanalaiselle petolinulle aiheutuvia elinympäristömenetyksiä ja reviiirin käytölle syntyviä rajoitteita. Elinpiirinsä rajalla esiintyvän uhanalaisen lajin ja Pirkanmaan vastuulajin edellytykset Häädetkeitaan reviiirin käyttöön tulee säilyttää.

”Alustavassa kaavaehdotuksessa on osoitettu aurinko- ja tuulienergian tuotannon selvitysalueita. Selvitysaluumerkinnät ovat kaavaprosessin aikaisia ja niiden maankäyttö on tarkoitus ratkaista ennen kaavan hyväksymistä joko poistamalla merkinnät tai muuttamalla ne esim. tv-1 merkinnäksi.”

1. Muistutamme, että maakuntakaava ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) ovat toisiaan täydentäviä ohjauskeinoja, mutta niiden oikeudellinen rooli ja tarkkuustaso eroavat toisistaan. Maakuntakaava luo yleispiirteiset raamit sijoittamiselle, kun taas YVA tuottaa yksityiskohtaista tietoa päätöksenteon pohjaksi. **YVA-menettely on luonteeltaan tekninen ja hankealuekohtainen**, eikä se korvaa maakuntakaavan lakisääteistä velvollisuutta ratkaista maankäytön suuria linjoja ja ekologista kestävyyttä.
2. Maakuntaliitto vastaa kaavan vaikutusten arvioinnista, kun taas hankkeesta vastaava yritys vastaa YVA-selostuksesta. Jos maakuntakaava osoittaa alueen tuulivoimalle, se antaa vahvan ohjausvaikutuksen siitä, että alue on periaatteessa soveltuva. Myöhempi YVA ei voi "korjata" maakuntakaavan mahdollista lainvastaisuutta, jos perusselvitykset ekologisista yhteyksistä on jätetty tekemättä

YVA:n ja kaavoituksen suhde käytännössä

- YVA-menettely on tarkoitettu täsmentämään yksittäisen hankkeen sijoittelua ja teknisiä yksityiskohtia. Se ei ole tarkoitettu vastaamaan kysymykseen siitä, onko koko alueen varaaminen tuulivoimalle maakunnallisesti järkevää tai lainmukaista.

- Maakuntakaavan tehtävä on arvioida useiden hankkeiden **yhteisvaikutuksia** (esim. usean puiston muodostama este linnustolle). Yksittäisen hankkeen YVA ei usein pysty vastaamaan riittävän laajasti.

Näkökulma	Maakuntakaavan vastuu	Hankkeen YVA:n rooli
Päätösvalta	Määrittää alueiden soveltuvuuden yleispiirteisesti.	Tutkii yhden hankkeen tarkat vaikutukset.
Luonnonarvot	Varmistaa, ettei kaava estä luonnonarvojen vaalimista.	Ehdottaa lieventämistoimia (esim. voimaloiden siirto).
Oikeudellinen riski	Jos selvitykset ovat "ennakollisesti puutteellisia", kaava voidaan kumota KHO:ssa.	Ei voi "pelastaa" huonosti valmistettua maakuntakaavaa.

4. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tausta-aineistot ja selvitykset

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja ekologiseen verkostoon:

Rambollin yhteis- ja kokonaisvaikutusten arvioinnin mukaan maakuntakaavaehdotuksen keskeisimmät kielteiset vaikutukset kohdistuvat luonnon monimuotoisuuteen ja ekologiseen verkostoon sekä johtavat laajojen yhtenäisten luontoalueiden pirstoutumiseen erityisesti metsä- ja suoalueilla Pohjois-Satakunnassa. Arvioinnissa todetaan, että tuulivoiman selvitysalueet sijoittuvat useissa tapauksissa linnustollisesti arvokkaiden alueiden, FINIBA- ja MAALI-alueiden sekä Natura-alueiden tuntumaan ja lintujen päämuuttoreiteille, ja että linnustoon kohdistuvat vaikutukset syntyvät erityisesti useiden hankkeiden yhteisvaikutuksina.

Pohjois-Satakunnassa on edelleen **laajoja, yhtenäisiä luonnonympäristöjä, jotka muodostavat maakunnallisen ja ylimaakunnallisen ekologisen verkoston rungon**. Kaavaehdotuksen mukainen maankäyttö kohdistaa näille alueille useita toimintoja, mikä lisää luonnon **monimuotoisuuden heikentymisen ja luontokadon riskiä**. Maakuntakaavan toteutuessa **luontoalueet pirstoutuvat ja luonnonympäristöt muuttuvat kokonaisuudessaan toisistaan enemmän eristäytyneiksi saarekkeiksi**.

Ylimaakunnalliset hankkeet laajentavat luonnonympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Ekologiset yhteydet on maakuntakaavassa osoitettu pääosin viivamaisina merkintöinä, vaikka ne ovat **toiminnallisesti aluemaisia kokonaisuuksia**. Tämä lisää riskiä siitä, että ekologiset yhteydet kaventuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa yhteyden toimivuuden kannalta liian kapeiksi. Ekologisen yhteyden suunnittelumääräyksiin tulisi siksi lisätä reunaehtoja, kuten yhteyden leveys, laatukriteerit ja jatkuvuuden turvaaminen.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden osoittaminen kaavassa tukee luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ydinalueiden **tarkoitus jää kuitenkin epäselväksi**, mikäli maakuntakaavan **suunnittelumääräyksessä ei oteta lainkaan kantaa siihen**, minkälaista maankäyttöä merkinnän alueella sallitaan. Ehdotuksen mukaista suunnittelumääräystä tulisi tältä osin päivittää. Haitinkankaan tuulivoima-alue on sijoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle.

Lisäksi Ramboll toteaa, että Pohjois-Satakunta on metsäpeuran kannalta keskeistä vasomis- ja talvehtimialuetta ja että voimakas tuulivoimarakentaminen Natura-alueiden ympäristössä ja niiden välillä on ongelmallista. Haitinkankaan tuulivoiman selvitysalue sijoittuu lähelle metsäpeuralle potentiaalisimpia vasomisalueita ja saattaa heikentää lajin levittäytymistä Satakuntaan.

Ramboll katsoo nimenomaisesti, että **monien tuulivoiman selvitysalueiden osalta on useita luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyviä painavia syitä, joiden vuoksi niiden poistaminen maakuntakaavasta olisi perusteltua**, ja että kaavamääräysten yleisluonteinen sanamuoto ei ole riittävän

velvoittava ehkäisemään ekologisten yhteyksien heikkenemistä tai luontokadon kiihtymistä yhteisvaikutustilanteissa.

Erityisesti Natura-arvioinnin tarveharkinnan sekä Rambollin yhteis- ja kokonaisvaikutusten arvioinnin tulokset osoittavat, että Haitinkankaan alueella merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueiden suojeluperusteisiin ei voida poissulkea.

NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINTA

Puurokeidas-Hannankeidas muodostaa yhdessä Suomijärven SPA-alueen, Horjunkeitaan ja Häädetkeitaan Natura-alueiden kanssa yhtenäisen ja harvinaisen ehyen luonnon ydinalueen, jota tämänhetkiset tuulivoimahankkeet ympäröivät.

Haitinkankaan (se-tv) hankealue sijoittuu lähimmillään n. **350 etäisyydelle** Puurokeidas- Hannankeitaalta. **Haitinkankaan tuulivoiman selvitysalue sijoittuu lisäksi melko erämaiselle alueelle ja aiemmassa Satakunnan viherverkostoselvityksessä tunnistetulle luonnon ydinalueelle.** Natura-alueen Puurokeidas- Hannankeitaan lähiympäristöön (10 km) sijoittuu yksi toiminnassa oleva tuulivoimapuisto (Kantti) ja **tuulivoiman selvitysalueen koillis- ja kaakkoispuolelle on luvituksessa** olevia tuulivoimahankkeita.

Haitinkankaan tuulivoiman selvitysalue sijaitsee lähes 3 km matkalla n. 100 m etäisyydellä Horjunkeitaan Natura-alueesta itään. Selvitysalueelle on suunnitteilla sekä tuulivoimaa että aurinkovoimaa. **Natura alueen välittömään läheisyyteen on suunnitelmissa osoitettu useita tuulivoimaloita, lähimmillään n. 200 metrin etäisyydelle.** Tuulivoiman tuotantoalue tulisi toteutuessaan muuttamaan lähialueen maankäyttöä merkittävästi. On todennäköistä, että tuulivoimapuiston rakentaminen tulee aiheuttamaan merkittäviä muutoksia valuma-alueen hydrologisessa kytkeytyvyydessä ja valuntareiteissä. Tuulivoimahankkeen toteutuessa hybridihankkeena niin että alueelle osoitetaan myös aurinkovoimaa, alueen hydrologia muuttuu merkittävästi aikaisemmin melko koskemattomalla ja puustoisella alueella. Vettä läpäisemättömän pinnan lisääntyminen muuttaa pintavalunnan olosuhteita ja lisää ylivirtaamia sekä pintavaluntaa.

Haitinkankaan tuulivoiman selvitysalue (se-tv) sijoittuu lähimmillään n. 1,4 km päähän Suomijärven Natura-alueen lounaispuolelle. Suomijärven suojeluperusteena on etenkin vesilintuja, joiden on todettu hyvin pientenkin tuulivoimaloiden tapauksessa välttävän tuulivoima-alueita keskimäärin n. 500 m etäisyyteen saakka (Tolvanen ym. 2023).

Häiriövaikutuksen lisäksi tuulivoiman tiedetään aiheuttavan muuttavissa linnuissa väistämistä (Suorsa 2019), mikä saattaa vaikuttaa Suomijärven saavutettavuuteen alueen suojeluperusteena olevan lajiston kannalta ja siten laskea alueella levähtävien lintujen määrää. Tuuli- ja aurinkovoiman rakentaminen saattaa aiheuttaa vesistövaikutuksia Suomijärven hulevesien ja kiintoaineiskuormituksen lisääntymisen kautta ja siten heikentää järven ekologista tilaa, mikä saattaa vaikuttaa alueen linnustoon negatiivisesti.

Kaavamerkinnällä saattaa olla merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena olevaan lajistoon.

Uusi voimalinja (zu) on osoitettu lähimmillään n. 400 m päähän Natura-alueen pohjoispuolelle. Lähelle Natura-aluetta sijoittuva voimalinja lisää lintujen törmäysriskiä ja kaavamerkintä saattaakin aiheuttaa merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Viheryhteystarpeen (ey) osoittaminen tukee Natura-alueen luontoarvojen säilymistä.

Häädetkeitaan linnustollisesti rikas Natura-alue sijoittuu n. 1,2 kilometrin etäisyydelle.

Pirkanmaan maakunnassa on luvitusvaiheessa (Kangaslammi ja Takakangas-Pihlajajarju). Nämä kaksi hanketta sijoittuvat Natura-alueen koillispuolelle alle 2 km etäisyydelle ja kakkoispuolelle alle 3 km etäisyydelle.

Toteutuessaan hankkeet katkaisevat ekologisia yhteyksiä ja heikentävät ylilimaakunnallista ekologista kokonaisuutta.

Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen selvitysalue itsessään on linnustollisesti merkittävä lintujen laji- ja yksilömäärien perusteella.

Rambollin laatimassa kokonaisarvioinnissa esitetään, että Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että **suunnittelussa turvataan laadukkaat ekologiset yhteydet alueiden välillä sekä ylilimaakunnallisesti.** Alueiden eristyminen toisistaan heikentää Natura-alueiden alueellista verkostoa merkittävästi.

Maakuntakaavan merkintöjen arvioidaan mahdollisesti merkittävästi tai kohtalaisesti heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi Haitinkankaan läheisyydessä sijaitsevat alueet on

sisällytetty Natura 2000 –verkostoon. Lisäksi yhteisvaikutuksena muiden alueella sijaitsevien tuuli-voimahankkeiden ja maankäytön ohella ei käytettävissä olevaan tietoon perustuen pystytään sulkemaan pois mahdollisia merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura 2000 verkoston yhtenäisyyteen.

Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus on hankkeen arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa (VA-RELY/5102/2024) todennut että hankkeessa tulee tarkastella esitettyä laajemmin Natura-arvioinnin tarpeellisuus ja tarkastella erikseen ekologisen verkoston ja pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia etenkin eri hankkeiden yhteisvaikutusten näkökulmasta.

Haitinkankaan selvitysalue sijoittuu Satakunnan ekologisen verkoston ydinalueelle (Ahlman ja Hankonen 2021, kuva 27.) ja heikentää paikallisia ja maakunnallisia ekologisia yhteyksiä Natura-alueiden välillä. Etenkin kun läheisyyteen sijoittuvat esimerkiksi Suomijärven, Horjunkeitaan ja Puurokeitaan Natura-alueet. Natura-arvioinnissa on otettava huomioon myös suojeluperustaisen luontotyyppin ominainen lajisto (Euroopan komissio 2021). Kaavamerkintä saattaa vaikuttaa alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien käytettävyyteen niissä luontaisesti esiintyvälle lajistolle, joka saattaa johtaa luontotyyppin tunnusomaisen lajiston köyhtymiseen. Vaikutus on merkittävä, koska häiriötä kohdistuu voimaloiden rakentamisen ja toiminnan aikana jatkuvasti useasta ilmansuunnasta.

Yhteisvaikutuksista aiheutuva Natura 2000 -verkoston yhtenäisyyteen kohdistuvaa heikentymistä ei pystytä varovaisuusperiaatteeseen nojaten sulkemaan pois.

5. Osallistuminen, vuorovaikutus ja kaavaprosessin keskeiset vaiheet

Kaavaprosessin aikana esiin tuodut huomiot yhteisvaikutuksista ja Natura-alueisiin kohdistuvista riskeistä edellyttävät, että **kaavaehdotuksesta poistetaan Haitinkangasta koskeva aluevaraus**. Natura-oikeuden näkökulmasta on olennaista, että epävarmuustilanteissa arviointia ei käytetä perusteena arvioinnin johtopäätösten sivuuttamiselle.

Tuulivoiman selvitysalue- merkinnän käyttö on mahdollistanut poliittisen paineen syntymisen Haitinkankaan alueen tuuli- ja aurinkovoiman rakentamiseksi siitä huolimatta, että alueen luonne on ja aiheutuvat merkittävät yhteisvaikutukset ekologiselle verkostolle ja luonnon monimuotoisuusalueille ovat olleet jo alueiden luonteiden ja tunnistettavuuden perusteella selvillä sekä taustaselvitysten että aiempien selvitysten ja Natura-alueverkoston perusteella.

6. Satakunnan maakuntakaavan 2050 alueidenkäyttösuunnitelma alueidenkäyttölain sisältövaatimusten mukaisesti jaoteltuna

Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Erityisesti Natura-arvioinnin tarveharkinnan sekä Rambollin yhteis- ja kokonaisvaikutusten arvioinnin tulokset osoittavat, että Haitinkankaan alueella merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueiden suojeluperusteisiin ei voida poissulkea. Haitinkankaan aiheuttamat vaikutukset ekologisen verkoston sen lähivaikutusalueen eri puolilla oleville Natura- ja luonnonsuojelualueille ovat merkittävät. Lisäksi Haitinkankaan vaikutukset lajiston käyttämiin elinympäristöihin ovat haitallisia ja tuuli- ja aurinkovoiman sijoittaminen Haitinkankaalle se on omiaan aiheuttamaan välttämiskäytöstä ja köyhdyttämään ympäröivien alueiden lajistoa.

Edellä esitetyin perustein Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry esittää, että Haitinkankaan tv-se alue tulee poistaa maakuntakaavasta.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Ilmastomuutos ja luontokato

Kansallinen turvallisuus, huoltovarmuus

7. Kaavan vaikutusten arviointi

Lausunto:

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry katsoo, että Satakunnan maakuntakaava 2050 on alueidenkäytön 1., 5. ja 9. pykälän vastainen. Se ei huomioi merkittäviä luonnonperinnön arvoja eikä huomioi ekologisten verkostojen säilymistä erityisesti tuuli- ja aurinkovoiman saartamilla alueilla.

Alueidenkäyttölain 1 § yleisenä tavoitteena on ekologisesti kestävä kehitys ja hyvän elinympäristön edistäminen.

- **AKL:n 5 § – Alueiden käytön suunnittelun tavoitteet** velvoittavat edistämään luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä sekä ympäristönsuojelua.
- **AKL:n 9 § – Vaikutusten selvittäminen** edellyttää, että kaavan toteuttamisen ympäristövaikutukset (mukaan lukien luonnonolot ja biodiversiteetti) selvitetään riittävästi suunnittelun yhteydessä.
- **24 § – Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)** ohjaavat huomioimaan valtakunnallisesti merkittävät luonnonperinnön arvot ja ekologiset verkostot.
- Alueidenkäyttölaki edellyttää, että kaava on mahdollisuuksien mukaan yhteen sovitettava maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntakaavoituksen kanssa.
- **Kaavojen sisältövaatimukset:**
 - **25 § (Maakuntakaava):** Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota luonnonarvojen vaalimiseen ja ekologisesti kestävään alueidenkäyttöön.
 - **39 § (Yleiskaava):** Yleiskaavan sisältövaatimukseen kuuluu luonnonarvojen vaaliminen ja ympäristöhaittojen vähentäminen.
 - **54 § (Asemakaava):** Asemakaavassa on luotava edellytykset luonnonympäristön vaalimiselle eikä luonnonarvoja saa hävittää tarpeettomasti
 - Lisäksi on huomioitava, että **Luonnonsuojelulaki** asettaa ehdottomia rajoitteita (kuten lajisuojelu ja luontotyytit), jotka on otettava huomioon alueidenkäyttölain mukaisessa päätöksenteossa.

8. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri huomauttaa, että Satakunnan maakuntakaavan 2050 tulee kyetä turvaamaan ekologisesti edustava suojelualueverkosto ja huomioimaan Natura-alueiden ja muiden luonnonsuojelualuiden väliset yhteydet ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet myös maakuntien ja kuntarajojen yli.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ja AKL 24 § edellyttävät, että

- *"Valtion viranomaisten on toiminnassaan otettava valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet huomioon, edistettävä niiden toteuttamista ja arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia niiden kannalta."*

Suhde luontoon: Nykyiset VAT-tavoitteet velvoittavat turvaamaan **ekologisesti edustavan suojelualueverkoston** ja huomioimaan luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet ja niiden väliset yhteydet.

Edellä esitetyin perustein Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry esittää, että Haitinkankaan tv-se alue poistetaan Satakunnan maakuntakaavasta SMK2050.

9. Muut asiat

Lausunto: